

AURKIBIDEA

Urriaren 4an, URTEAN ZEHARREKO XXVII. IGANDEA	4
Urriaren 11n, URTEAN ZEHARREKO XXVIII. IGANDEA.....	11
Urriaren 18an, URTEAN ZEHARREKO XXIX. IGANDEA.....	18
Urriaren 25ean, URTEAN ZEHARREKO XXX. IGANDEA	26
Azaroaren 1ean, SANTU GUZTIEN FESTABURUA	33
Azaroaren 2an, HILDAKO FEDEDUNEN OROIPENA.....	40
Azaroaren 8an, URTEAN ZEHARREKO XXXII. IGANDEA.....	47
Azaroaren 15ean, URTEAN ZEHARREKO XXXIII. IGANDEA.....	55
Azaroaren 22an, JESU KRISTO ERREGEA	63

Urriaren 4an URTEAN ZEHARREKO XXVII. IGANDEA

Agurra

Jauna zuekin.

Sarrerako oharpena

Eukaristian, Jainkoaren Maitasuna ospatzen dugu igandez igande. Gaurkoan Jainkoa mahastizain zintzoa bezala agertzen zaigu, eta gu mahastiko langile bezala. Lagun diezagula Eukaristiaren ospakizunak Jainkoaren mahastiko partaide arduratsu izan behar dugula jabetzen.

Damu-otoitza

Jesus Jaunak hitzaren eta Eukaristiaren mahaira dei egiten digu eta, horretarako, bihotz-berri gaitzela eskatzen. Aitor ditzagun, beraz, geure bekatuak eta eska dezagun uste osoz Jainkoaren errukia.

—Jesus Jauna, Aitagana garamatzan bidea: erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, herri guztiak argitzen dituen egia: Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, mundua eraberritzen duen bizia: Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

**Jainko ahalguztidun betierekoa, ontasun guztien iturria,
guk merezi eta uste baino neurri handiagoan
betetzen dituzu gure eskariak;
isur ezazu gugana zeure errukia,
askatu gure bihotza beldur guztitik
eta eman eskatzera ere ausartzen ez garena.**

**Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Hitzaren liturgiari oharpena

Goi-mailako literatur idatzia dugu Isaiasen “Mahastiko Kantua”. Aitaren jokabidea agertzen digu: langilea, zoriontsua, apala, fruitua itxaroten dakiena... nahiz mahastiak (guk) bestelako fruituak eman.

Lehenengo irakurgaia (*Is 5, 1-7*)

Isaias Profetaren liburutik

Nire adiskidearen izenean nator kantatzera
adiskidearen eta beraren mahastiaren kantua.
Nire adiskideak bazuen mahastia, mendi-malda jorian.
Lurra harrotu, harriak kendu
eta landare aukeratuak landatu zituen.
Erdian talaia eraiki zuen eta dolarea egin.
Mahats ona espero zuen, eta sasimahatsa eman zion.

Orain, bada, Jerusalemgo bizilagunok,
Judako gizon-emakumeok,
erabaki zeuek nire eta nire mahastiaren arteko auzia.
Zer egin niezaiokeen neure mahastiari, egin diodanaz gainera?
Mahats ona espero nuen; zergatik eman dit sasimahatsa?

Esango dizuet, bai, zer egingo diodan neure mahastiari:
hesia kenduko diot, larre bihur dadin;
harresia zulatuko, zapal dezaten;
lugorri bihurtuko dut: ez dute inausiko, ez jorratuko,
eta sasiak eta laharrek hartuko dute;
bertan euririk ez egiteko aginduko diet hodeiei.

Horra, bada: Israel da Jaun ahalguztidunaren mahastia,
 Judako herria haren landare-sail kuttuna.
 Zuzenbidea espero zuen Jaunak harengandik,
 eta horra: zuzengabekeria!
 Justizia espero zuen, eta horra: aieneak!

Erantzun-salmoa (*Sal* 80 [79], 9 eta 12. 13-14. 15-16. 19-20)

✠. Egiptotik mahatsondo bat aterra zenuen
 eta landatu, jentil-herriak kanpora botaz.
 Itsasoraino zabaldu zituen adarrak,
 Eufrates ibairaino muskilak. ✠.

✠. Zergatik zulatu diozu inguruko hesia?
 Horrela, bidaztiekin fruitua lapurtzen diote,
 basurdeek triskatzen,
 basapiztiekin lardaskatzen. ✠.

✠. Jainko ahalguztiduna, itzuli, arren,
 begira zerutik, ikusi!
 Hartzazu zeure mahatsondoaren ardura,
 zaindu zeure eskuz landatu duzuna. ✠.

✠. Ez gara Zugandik inoiz aldenduko;
 Zuk bizia emango diguzu ‘
 eta guk dei egingo diogu zure izenari.
 Oi Jauna, Jainko ahalguztiduna, eraberri gaitzazu;
 erakutsi aurpegi argia, salba gaitezen. R

Bigarren irakurgaia (Flp 4, 6-9)

San Paulo Apostoluak Filipoarrei egindako gutunetik

Senideok: Ez izan ezeren kezkarik, baizik eta gorabehera guztietan agertu zeuen eskabideak Jainkoari, otoitz eta erregu eginez eta eskerrak emanez. Eta guk pentsa dezakeguna baino handiagoa den Jainkoaren bakeak gordeko ditu zuen gogo-bihotzak Kristo Jesusen bidez.

Gainerakoan, senideok, hartazue aintzakotzat egiazko, gizabidetsu, zuzen eta garbi den guztia, maitagarri eta goresgarri, bertutetsu eta onargarri den guztia. Egizue nigandik ikasi, hartu eta entzun zenutena eta nigan ikusia. Eta bakea ematen digun Jainkoa zeuekin izango duzue.

Aleluia (Ik. Jn 15, 16)

✠. Nik aukeratu zintuztedan zuek,
 eta eginkizun hau eman dizuet:
 fruitu ugaria eta iraunkorra eman dezazuela edonon, ‘
dio Jaunak. R.

Ebanjelioa (Mt 21, 33- 43)**Homiliarako argibideak***Mahastia Jaunarena da*

Igande honetako parabolak Jainkoarekin dugun harremanaren hausnarketa sakona egitera gonbidatzen digu.

Gaurko kontakizuna argi uzten du hasiera-hasieratik etxeko jauna landatu zuela mahastia. Bera dela jauna. Etxeko jauna hesiaz inguratu zuen mahastia, festarako ardoa egiteko dolarea egin eta mahastia zaintzeko dorrea eraiki zuela. Dena bere esku egina da.

Mahastia ez da maizterrena; Mahastia Jaunarena da.

Abiapuntu bezala hauxe hartu behar guke gaur eta egunero aintzakotzat: duguna eta garena jaso genuelako da: gure bizitza, gure gaitasun eta familia, gure elkarte eta lurra bera eman egin zaigu, Jainkoaren dohaina da.

Sarritan, orde, maizter haiek bezala jokutzen dugu: jabe bakarrak bagina bezala bizi gara, nagusia zein den ahaztu eta geure kolkoari begira bakarrik bizi nahi dugu eta orduan agertzen da gaurko tentaldia: harrokeria. Eta harrokeria honek Jauna baztertu eta gure arteko harremanak hondatzen ditu.

Mahastia Jainkoarena dela onartzea da fedearen lehenbiziko urratsa: Bera da jabea, Bera da iturria.

Gu mahastiko morroiak gara

Gaurko ebanjelioaren bigarren urratsa bizitza osorako ikasgaia da: gure benetako tokia zein den gogoratzen digu: gu ez gara jabeak, mahastiko morroi eta zaintzaileak baizik. Jaunak bere mahastia gure eskuetan jarri du.

Mahastiko nagusiak guregan jarri du konfiantza. Hementxe agertzen zaigu gaurko kontakizunaren parekotasuna: mahastia Jaunaren Erreinua da, guri eman zaiguna, gure ardurapean dagoen eremua.

Baina morroi izateak erantzukizuna dakar. Jaunak garaian garai bidaltzen ditu bere mezulariak, profetak, etengabe gure historiako mahastira datozen pobreak, geure kontzientzia tarteka astintzen duten barne ahots horiek. Horixek datozkigu tarteka mahastiko fruituak eskatzera.

Nola erantzuten diegu mezulari horiei? Zaintzaile onak al gara, ala gure erosotasunari eutsiz, Jaunaren deiari entzungor egiten diogu? Morroi izatea ez du inolaz gure izaera gutxiesten. Ez gara gutxiago, baina ez gara etxeko jauna baino gehiago.

Apaltasunez bizi, apal lan egin

Parabolaren amaieraren helburua ez da beldurra sartzea, arduraz jokatu eta harrokeria baztertzea baizik. Gure fedearen oinarrian mahastiko nagusiaren semea bera, Jesu Kristo, etxetik kanpora bota eta erail zutela gogoraraztea da. Baina, gizarteak eta erlijio berak baztertutako harria giltzarri gertatu da.

Joka dezagun apaltasunez, mundu honetan maizterrak garela onartu, harrokeriak baztertu eta, gure Maisuaren antzera, zerbitzurako biziz. Kantuak zioen moduan: “orduan emango baitu ugari fruitua”: maitasuna, bakea, justizia eta apaltasuna.

Jainkoaren herriaren otoitza

Senideok: Espirituak gugan sortzen duen seme-alabatzako konfiantzaz beterik, zuzen diezazkiogun gure eskariak Jaunari:

—Elizaren alde: fededun guztien testigantza biziarekin, ager diezaiela gizaki guztiei Jainkoaren salbamena. Eska diezaiogun Jaunari.

- Herri agintarien alde: izan dezatela argitasuna gizaki guztien arteko bakea, ongizatea eta erlijio-askatasuna bermatzeko. Eska diezaiogun Jaunari.
- Gerra eta ezina nozitzen duten herrien alde: indarkeria, suntsiketa eta mina alde batera utzi eta bizikidetzaren alde joka dezaten. Eska diezaiogun Jaunari.
- Hemen bilduak gaudenon alde: Jainkoak argi ditzan gure bihotzeko begiak, jaso dugun deiaren handitasuna ikusteko. Eska diezaiogun Jaunari.

Babes ezazu maitasunez Zure Eliza, Jauna, eta ez eskutik utzi Zeuk landaturiko mahastia; zaindu ezazu errukiz eta sendotu Zure indarrez, Kristogan txertaturik betiko bizitzako fruitu ugari eman ditzagun. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.

Oparigaien gainekoa

**Onartu, Jauna, zure nahia betez egiten dizugun sakrifizioa,
eta, Zu goresteko ospatzen dugun Eukaristia honen bidez,
eramazu gugan bere betera
zure salbamenak dakarren santutasuna.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Jaunartze-ondorengoa

**Jainko ahalguztiduna, sakramentu honetan parte hartzeak
ase dezala Zurekiko dugun gose-egarria
eta eralda gaitzala hartu dugun horretan.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Urriaren 11n
URTEAN ZEHARREKO XXVIII. IGANDEA

Agurra

Jauna zuekin.

Sarrerako oharpena

Jainkoak gizon-emakume guztiei egiten dien deia, gonbita, entzunaraziko digu Jesusek gaurko ebanjelio zatian. De horri erantzun nahirik jarraitzen diogu Jesusi, eta dei horrixeko erantzunez etorri gara Jaunaren mahai ingurura.

Pozez etorri gara, salbatzen gaituen Jauna hemen, geurekin, dugulako.

Damu-otoitza

Kristok bekatuaren eta heriotzaren gain lortu duen garaipena ospatzen dugu igandean. Aitor dezagun zeruetako Aitaren errukiaren beharrean garelako, bekaturako hilik bizi berrira piztu gaitezen.

—Jesus Jauna, egiaren eta graziaren **bet**ea zarena: erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, gu aberasteko zeure burua behar**tsu** egin duzuna: Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, gurekin zeure herri santua egitera **e**torri zarena: Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

**Jauna, izan dezagula beti zure grazia,
bai aldez aurretik, bai bidelagun;
Zuk eutsirik, on egiteko prest egon gaitezen beti.
Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Hitzaren liturgiari oharpena

Gizaki guztientzat da Jainkoaren gonbidapena. Jainkoaren ezagupenean aurrera egin eta berarekin bat eginda bizitzeko deia egiten digu Isaiasek.

Lehenengo irakurgaia (Is 25, 6-10a)

Isaias Profetaren liburutik

Egun hartan, jai-otordua emango die
Jaun ahalguztidunak mendi honetan herri guztiei,
jaki guri eta edari bikainekin,
haragi mamitsu eta ardo zahar finekin.
Mendi honetan kenduko du
herri guztien gainean hedatua dagoen estalkia,
nazio guztiak estaltzen dituen oihala.
Betiko hondatuko du heriotza;
xukatuko ditu Jainko Jaunak aurpegi guztietako negar-malkoak
eta lur osotik aldenduko du bere herriaren lotsakizuna,
Jaunak hitz egin baitu.

Eta egun hartan esango da:

«Hara gure Jainkoa!
 Itxaro genuen salbatuko gintuela;
 Jauna da: harengan genuen itxaropena.
 Poztu gaitezen eta alaitu salbatu gaituelako.
 Jaunaren eskua mendi honetan kokatuko da».

Erantzun-salmoa (*Sal* 3 [22], 1-3. 4. 5. 6)

- ℣. Jauna dut artzain, ez naiz ezeren beharrean;
 larre gurietan etzanarazten nau,
 ur-bazter lasaira eramaten ‘
 eta indarrak dizkit berritzen;
 bide segurutik narama,
 bere izenari ohore eginez. ℞.
- ℣. Ibar beltz ilunean banabil ere,
 ez naiz gaitzaren beldur,
 Zu nirekin baitzaude;
 zure artzain-makilak lasaitzen nau. ℞.
- ℣. Mahaia atontzen didazu
 etsaien begi-bistan;
 olio z gantzutzen didazu burua,
 gainezka dut edontzia. ℞.
- ℣. Zoriona eta maitasuna ditut lagun,
 bizitzako egun guztietan,
 eta Jaunaren etxean biziko naiz
 amaigabeko egunetan. ℞.

Bigarren irakurgaia (*Flp* 4, 12-14. 19-20)

San Paulo Apostoluak Filipoarrei egindako gutunetik

Senideok: Badakit urritasunean nahiz ugaritasunean bizitzen; edozein egoeratarako zaildua nago eta edozertara jarria: aserik nahiz goseak egotera, ugari edukitzera nahiz beharrianera. Dena dezaket indartzen nauen Kristogan. Nolanahi ere, ongi egin zenuten nire atsekabeen zeuen solidaritatea agertzean.

Ordainetan, nire Jainkoak oparo beteko du zuen eskasia guztia, bere aberastasunen arabera Kristo Jesusengan. Aintza Jainko gure Aitari menderen mendetan. Amen.

Aleluia (Ik. *Ef* 1, 17-18)

℣. Jesu Kristo gure Jaunaren Aitak
argi ditzala gure barruko begiak,
jakin dezagun zer itxarotera dei egin digun. ℟.

Ebanjelioa (*Mt* 22, 1-14)**Homiliarako argibideak**

Mateoren Ebanjelioak aurkezten digun jai-otordua parabolak Jaun Onak etengabe egiten digun gonbidapenaren argazki ederra da. Baina zenbaitetan, gure aitzakiak eta askatasuna tarte, ez diogu gonbidatu gaituenari erantzun zintzoa ematen.

Jaunak denei egiten die jai-otordurako deia

Aita Jainkoa da gaurko parabolako erregea. Semearen ezteiak ospatzeko jai-otordua prestatu du. Deialdi honen eskuzabaltasun unibertsalak arreta ematen du lehenik. Lehen gonbidatuek gonbidapena baztertzen dute, beren lur eta negozioetan okupaturik baitaude; horregatik, erregeak bidegurutzeetara joateko eta aurkitzen dituzten guztiak —ona zein txarrak— jai-otordura gonbidatzeko agintzen du. Jai-otordua ezusteko gonbidatuz betetzen da.

Jainkoaren graziak ez du inor baztertzen. Ez du pertsona perfektuen elite batentzat bakarrik eskaintzen bere otordua. Jaunaren salbazioa doako dohaina da, gizadi osoari eskainia.

Denok, gure pobrezia eta zaurietatik, Jaunaren mahaian esertzeko deituak gaude. Jaun Onaren nahia bere mahaia bete ikustea da.

Gonbidapena baztertzen duena bada

Hala ere, Ebanjelioak giza askatasunaren errealitate modu gordinen aurkezten digu, denek ez baitute jai-otordua onartzen.

Batzuek hotzean ezeztatzen dute eta beste batzuek mezulariak gaizki tratatu eta hiltzeraino iristen dira. Bazterkeria hau gure eguneroko bizitzan errepikatzen da gure erosotasunak, interes egoistak edo gure irizpide propioak Jainkoaren deiari erantzutea baino lehenesten ditugunean. Jaunari “ezetz” esatea ez da soilik festa bat galtzea, gure bizitza zentzuz hustea baizik.

Halakoa da Jainkoak gure askatasunarekiko duen errespetua, inor ez duela bere festara, bere salbazioaren eskaintzara, bere Erreinuan sartzerara behartzen.

Jaunak gonbidatu egiten gaitu etengabe, Elizaren bidez, Jesusen lekuko eta adiskide diren bitartez. Baina gure esku uzten du erabakia: onartu edo baztertu.

Errukiz jantzirik joatea, Jauna bezala

Parabolaren amaierak xehetasun harrigarri bat dakar: erregea mahaikideak agurtzera sartzen da eta ezkontza-jantzirik ez daraman bat aurkitzen du. Nola sartu den galdetzean, gizona isilik geratu eta iluntasunera kanporatua izaten da. Ezkontza-jantzi hori ez dagokio baldintza estetiko edo ekonomikoei. Jaunak ez du ezteietara sartzeko gure poltsikoa hustuko duen trajea erosteko aurrekontua eskatzen, Ebanjelioak eskatzen duen bihotz-berritzea baizik.

Ez da nahikoa Elizan sartu eta fededun naizela aitortzea; Jesu Kristorekin bat egin eta berarekin janztea beharrezkoa da. Bere jarrerak nireak egitea, Jaunaren barkamena barneratzea, errukiz jokatu, ontasunez, apaltasunez eta pazientziaz janztera.

Mahaian eseri eta Jesusen jarrerak barneratu eta egunerokora eramateko prest ez dagoena alperrik dago jai-otordu honetan.

Eukaristia jai-otordu honen irudi apal eta zintzoa da. Denok izan gara gonbidatuak. Ez dezagun Jaunak baztertzen ez duen inor kanpoan utzi. Joka dezagun askatasunez eta zintzotasunez egunero, igandero Jaunaren maitasun eta errukiaren festa fundamentuz ospa dezagun.

Jainkoaren herriaren otoitza

Jaunarenganako uste onez beterik egigun otoitiz:

- Kristau izateagatik sufritzen dutenek izan dezatela Ebanjelioarekin leial izatearen pozak ematen duen barne-bakea. Eska diezaiogun Jaunari.
- Nazioetako arduradunek izan dezatela egiazaletasuna eta justizia, denon ondasunak zaindu eta banatzerakoan. Eska diezaiogun Jaunari.

- Lurra landuz bizi direnek izan dezatela bere lanaren fruituak egoki jaso eta banatzeko bidea. Eska diezaiogun Jaunari.
- Igandea ospatzera biltzen garenok izan dezagula geroaren gogoz, oraina Jainkoarekin bat eginda bizitzeko grazia. Eska diezaiogun Jaunari.

Jainko Jauna, zeure Semearen otordura gonbidatzen dituzu gizaki guztiak; entzun gure erreguak eta emaguzu Zure Espirituaren jakinduria, Zure deiaren itxaropena ezagutu dezagun eta guretzat prestaturik duzun erreinuko mahaiaren aintza goza dezagun. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.

Oparigaien gainekoa

**Onartu, Jauna, zeure fededunen eskariak eta eskaintzak;
egizu, fedez eta maitasunez ospatzen dugun Eukaristia honek
eraman gaitzala zeruko zorionera.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Jaunartze ondorengoa

**Guztiz ahaltsu zarenez, Jauna, apalik eskatzen dizugu,
zure Semearen Gorputz eta Odol santuez janaritu gaituzunok
parte izan dezagula jainkozko zure izatean.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Urriaren 18an
URTEAN ZEHARREKO XXIX. IGANDEA

Domund, Misio Jardunaldia

Agurra

Batzarrean biltzen gaituen Jaunaren grazia eta bakea zuekin.

Sarrerako oharpena

Beste urte batez, Munduko Misio igandea, DOMUND, dugu gaur. Aurten mendeurrena du Jardunaldi honek. Elizan jabetu nahi dugu ate irekiko eliza izan behar dugula eta ebanjelizatze lanak mugarik gabe herrialde guztietara iritsi beharra duela.

Bestalde, atzo ekitaldi eta ospakizun giroan hasiera eman zitzaion Donostiako Elizbarrutiak datozen hilabeteetan egingo duen Elizbarrutiko Sinodoari: elkarrekin bidea egin, Jainkoaren Elizak Gipuzkoan nola bizi eta egituratu behar duen eta Berri Ona zabaltzeko erronkari nola erantzun behar dion hausnartzeko.

Jesusek berak gonbidatzen gaitu bidea ekitera, gure erosotasunetik jaiki eta Jainkoaren Maitasunaren berri ona ezagutzen ez dutenengana joatera. Eukaristiak piz dezala gure bihotza.

Damu-otoitza

Gizaki guztiak salbatzera eta egia osoa ezagutzera iristea nahi du Jainkoak; eska diezaiogun Jesu Kristogan oparitzen digun grazia salbatzailea.

—Jesus Jauna, zuk pizten duzu elizaren misio-garra: erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, zuk onartzen gaituzu guztiok Elizan: Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, zuk bidaltzen gaituzu munduaren barrena Berri Ona zabaltzera: Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

**Oi Jainko,
gizon-emakume guztiak salbatzea nahi duzu
eta egia ezagutzera iristea;
begira zein ugaria den zure uzta,
eta bidal, bihotz onez, langileak uzta hori biltzera,
izaki guztiei zure Berri Ona hots egin diezaieten
eta zure herriak,
biziaren hitzak elkaturik eta sakramentuen indarrak eutsirik,
aurrera egin dezan salbamen- eta maitasun-bidean.
Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Hitzaren liturgiari oharpena

Presta gaitzen Jainkoaren Hitza entzuteko: gutako bakoitzari zuzendua da, bere maitasuna adierazten digu Hitz horren bidez eta bidali egiten gaitu, misiolari moduan, Ebanjelioa bizitzera eta iragartzera.

Lehenengo irakurgaia (Is 45, 1. 4-6)

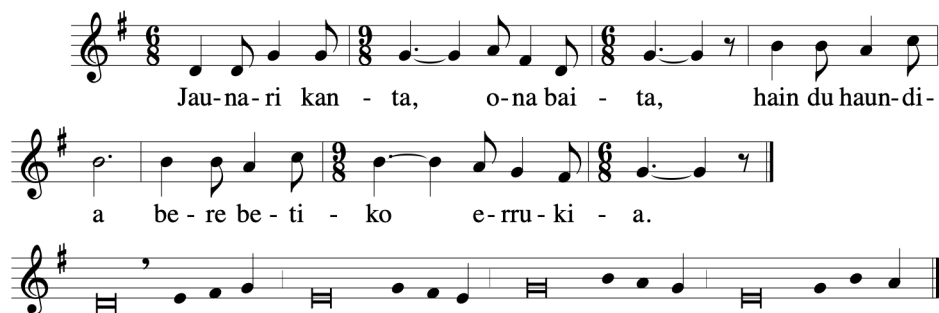
Isaias Profetaren liburutik

Jauna honela mintzo zaio Ziro erregeari, berak aukeratu eta sagaratuari:

«Eskutik heldu dizut, nazioak zure menpean jartzeko
eta erreegi soinetik armak kentzeko;
zure aurrean hirietako ateak erabat zabaltzeko.

Jakob neure zerbitzariagatik,
 Israel neure aukeratuagatik deitu zaitut zeure izenaz
 eta bete zaitut ohorez, zuk Ni ezagutzen ez nauzun arren.
 Ni naiz Jauna, eta ez da besterik;
 ez da jainkorik, Ni baizik.
 Aginpidez jantzi zaitut, zuk Ni ezagutzen ez nauzun arren,
 ekialdetik mendebaldera jakin dezaten ez dela inor Ni besterik.
 Ni naiz Jauna, eta ez da besterik».

Erantzun-salmoa (Sal 96 [95], 1-3. 4-5. 7-8. 9-10ac)

- ∞. Kanta Jaunari kantu **berria**,
 kanta Jaunari, lur **oso**a!
 Zabalduraren ospea nazi**o**etan,
 haren mirariak herri guz**t**ietan. R.
- ∞. Handia baita Jauna, guztiz gores**gar**ria,
 jainko guztien aldean beldur**gar**ria.
 Ez dira ezer atzeritarren jainko **guz**tiak;
 Jaunak, ordea, zeruak dit**u** egin. R.
- ∞. Goretsi Jauna, munduko **he**rriok,
 goretsi Jaunaren ospea eta **in**darra,
 goretsi Jaunaren izen osp**e**tua!
 Sartu haren tenpluan eskaintzak e**r**amanez. R.

✠. Gurtu Jauna, hura santutasunez **agert**zean,
ikara zaitez, lur osoa, haren **aur**rean.
Esazue nazioetan: «Errege **da** Jauna,
herriak zuzenbidez ditu **epait**zen». ✠.

Bigarren irakurgaia (1 Ts 1, 1-5b)

San Paulo Apostoluak Tesalonikarrei egindako lehenengo gutunetik Paulok, Silvanok eta Timoteok, Jainko Aitarekin eta Jesu Kristo Jaunarekin bat eginik dagoen Tesalonikako eliz elkarteari: grazia eta bakea zuei.

Eskerrak ematen dizkiogu beti Jainkoari zuek guztiongatik, gure otoitzetan gogoan zaituzteguna. Jainko gure Aitaren aurrean gogora dakargu etengabe zuen sinesmen ekintzailea, zuen maitasun saiatua eta Jesu Kristo gure Jaunagan duzuen itxaropen iraunkorra.

Badakigu, senideok, Jainkoaren maiteok, berak aukeratu zaituztela. Izan ere, guk zuei hots egindako Berri Ona ez genizuen hitz hutsez eman, baizik baita Espiritu Santuaren indar beteaz ere..

Aleluia (Flp 2, 15d-16a)

✠. Izarrek munduan bezala egiten duzue argi gizarte hon**et**an,
Bizia ematen duen mezuari tink**o** eutsiz. ✠.

Ebanjelioa (Mt 22, 15-21)

Homiliarako argibideak

Gaurko ebanjelioan fariseuak eta herodestarrak tranpa bat jarri diote Jesusi Baina Jaunaren aurrean giza maltzurkeriak ez du balio.

Jesusekin maltzurkeria alferrik

Testuak dio nola fariseuek eta herodestarrek elkar hartu zuten Jesus hitzez harrapatzeko. Bitxia da ikustea etsai historikoak –erlijioso zorrotzak eta botere politiko kolaborazionista– elkartzen direla Jesus ezabatzeko.

Beregana hurbildu eta itxurazko alabantza eskaintzen diote azpijokoaz: *“Maisu, badakigu egiazkoa zarela eta Jainkoaren behar bezala irakasten duzula...”*

Segituan jabetzen gara gezurretan ari direla, bihotz bikoitza eta maltzurra dutela atzean. Bazekiten erantzun zuela erantzun, arazo larri batean sartuko zutela Jesus: erromatarren alde jartzeak herriaren aurrean toki txarrean geratuko litzateke; kontra egoteak, berriz, agintari politikoen aurrean matxinada hasteko larrian.

Baina Jesusek, haien gaiztakeria eta zurikeria ezagututa, erabat begi bistan uzten ditu. Maltzurkeria eta engainua alferrikakoak dira Jainkoaren aurrean. Ezin zaio tranparik jarri Jaunari. Jesusek ez du estropezu egingo haien joko zikinaren aurrean.

Maitasuna eta leialtasuna Jaunarentzat bakarrik

Jesusen erantzuna sakona da eta betirako geratuko da gizateriaren memorian: *“Eman Zesarrena Zesarri, eta Jainkoarena Jainkoari”*.

Orain bi mila urteko adibideak oraindik balio digu. Hartu eskuetan euro bateko txanpona eta begiratu alde batean dakarren irudia. Gizartean eta bizitza zibilean ditugun erantzukizunak beteko ditugu.

Baina esaldi horren indar nagusia bigarren zatian datza: *“Eta Jainkoarena Jainkoari”*. Giza botereek, estatuek eta ideologiek muga argiak dituzte. Gizakiak bere baitan beste irudi bat daramate: Jainkoaren irudia eta antzekotasuna. Enperadoreak txanponaren gainean bere jabetza jartzen du, baina giza izaki bakoitzaren bihotza eta arima Jainkoarena bakarrik da.

Horregatik, gure fedea, gure adorazioa, gure maitasun osoa eta leialtasuna ezin zaizkio inongo botere politikori edo gizaki bati eman; Jainkoari bakarrik dagozkio. Gure leialtasun zibila ez da inoiz Jainkoari zor diogun obediencia eta maitasunaren gainetik jarri behar.

Duintasuna defendatu gizartean

Azkenik, pasarte honek gizartean dugun eginkizunaz ere hitz egiten digu. Jainkoari berea emateak ez du esan nahi mundutik ihes egitea edo gizartearen arazoei bizkarra ematea. Kristauok betebeharra dugu gizarte justu eta gizatiar bat eraikitzeko, baina gure oinarritzko duintasuna defendatuz.

Gaur mundu guztiko misioen eguna ospatzen dugu, Domund. Elizaren ekintza zabal eta oparo honek 100 urte betetzen ditu goiburu honekin: *“Bat Kristorengan, misioan elkartuta”*. Misiolarien eginkizun isila bezain aberatsa gizakiaren duintasuna eskaintzea da Jesusen Berri Ona zabalduz.

Munduan bizitzeak, lan egiteak eta gizartearen garapenean laguntzeak eskatzen digu beti justiziaren, egiaren eta askatasunaren alde egitea. Gizartean parte hartzen dugunean, giza duintasun zauritua altxatu behar dugu, pobreei ahotsa eman eta zapalduak defendatu, horrela bakarrik ari garelako Jainkoari dagokiona Jainkoari ematen.

Eukaristian Jaunari eska diezaiegun gure bihotzak salbuespenik gabe berari bakarrik ematea, eta mundu honetan bere justizia eta duintasuna ausardiaz defendatzen asmatzea, ausardiaz eta leialtasunez, tranparik gabe.

Jainkoaren herriaren otoitza

Bihotz adoretsez, eska diezaiogun Jainkoari Elizaren oinek ez diezaioten sekula utzi bidean ekiteari:

- Ebanjelioaren iturri eta fritu den Elizaren alde, Jainkoaren maitasunaren Berri onak denok itxaropenez bete gaitzan. Eska diezaiogun Jaunari.
- Leon Aita Santuaren alde, ebanjelizatzaile eta misiolari diren fededun guztien alde, Kristoren Erreinua gauzatzen aspergabe lan egin dezagun. Eska diezaiogun Jaunari.
- Zailtasun eta guzti misiolari diren guztien alde, nekatuak eta gogogabetuak bizi direnen alde, gure otoitzak eta eskuzabaltasunak bere nekeetan lagun diezaien. Eska diezaiogun Jaunari.
- Oraindik Jesu Kristo ezagutzen ez dutenen alde, begiak eta bizitzak federa irekiko dizkieten testiguak aurki ditzaten. Eska diezaiogun Jaunari.

Onar, Aita ona zure seme-alabon otoitzak; fedez zuzentzen dizkizugu Elizaren beharren alde eta Lurreko behartsuenen alde. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.

Oparigaien gainekoa

Begira, Jauna,

**bere burua guztion salbamenerako eman zuen zeure Kristori;
egizu, eguzki alde batetik besteraino,**

zure izena gorets dezatela herri guztietan,
eta Zuri, Jaun handi horri,
eskain diezazutela opari garbia alde guztietan.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,

Jaunartze ondorengoa

Indarberritu egin gaituzu, Jauna,
gure erospeneko sakramentuaren bidez;
egizu, betiereko salbamenaren janari honi esker,
egin dezagula beti aurrera egiazko fedean.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.

Urriaren 25ean
URTEAN ZEHARREKO XXX. IGANDEA

Agurra

Jainkoaren hitza entzun eta gure sinesmena ospatzeko Jainkoaren izenean bildurik dagoen kristau-batzar honetan, Jauna izan bedi zuekin.

Sarrerako oharpena

Eukaristia beti da elkarrengana maitasunez biltzeko dei bat. Antzeko deia dugu Ebanjeliokoa ere, elkar maitasunean eta elkarren laguntzat bizitzeko deia.

Mundu gizakoiago eta “zentzuzkoagoa” behar dugu, eta Jainkoaren Hitzak eta Eukaristiako ogiak ematen dizkigu horretarako argia eta indarra.

Damu-otoitza

Hurbil gaitezen Jainko zuzenagana, apalik eta bihotz-damuturik, eta, geure burua bekatarik aitortuz, eska diezaiozun errukia Jainkoari

- Jesus Jauna, galdurik zegoena bilatzera **e**torri zarena: erruki, Jauna.
- Jesus Jauna, guztion erospenerako zeure bizia **e**man duzuna: Kristo, erruki.
- Jesus Jauna, zeure seme-alaba sakabanatuak **b**iltzen dituzuna: Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

**Jainko ahalguztidun betierekoa,
sendotu gugan sinesmena, esperantza eta maitasuna;
eta egizu, hitzematzen diguzuna lortu ahal izateko,
maita ditzagula Zuk aginduak.
Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Hitzaren liturgiari oharpena

Jainkoaren borondatea, etorkina, alarguna eta umezurtza laguntzea zen Itun Zaharrean ikusiko dugunez. Gaur baditugu behartsu eta ezindu berriak ere. Maitasunez onartzea eta zaintzea dagokigu.

Lehenengo irakurgaia (Ir 22, 21-27)

Irteera liburutik

Honela mintzo da Jauna: «Ez gaizki erabili, ez zapaldu etorkina, zuek ere etorkin izan baitzarete Egipton.

Ez egin kalterik alargunari eta umezurtzari; zeren, kalte egiten badiezue, haiek Nigana laguntza eske deiadar egitean, entzun egingo baitiet, sutuko da nire haserrea eta ezpataz hilko zaituztet; orduan, zuen emazteak bihurtuko dira alargun, eta zuen seme-alabak umezurtz.

Zuekin bizi den nire herriko behartsuren bati dirua maileguz ematen badiozu, ez izan zikoitz berarekin, ez ezarri interesik. Zeure lagun hurkoari soingainekoa hartzen badiozu bahituran, itzul iezaiozu eguzkia sartzerako; ez baitu hori beste estalkirik.

Zerez babestuko da, bestela, lo egiteko? Laguntza eske deiadar egitean, entzun egingo diot, errukiorra bainaiz Ni».

Erantzun-salmoa (Sal 18 [17], 2-3b. 3c-4. 47 eta 51ab)

- ✕. Maite zaitut, Jauna, nire indar!
Jauna da nire haitz, nire gatzelu,
bera nire askatzaile. R/.
- ✕. Ene Jainko, ene harkaitz babesgarri,
ene babeski eta salbamen-indar, '
ene gordeleku goresgarri.
Dei egin nion Jaunari,
eta salbatu ninduen etsaiengandik. R/.
- ✕. Gora Jauna! Bedeinkatua nire harkaitza!
Goratua nire Jainko salbatzaile,
garaipen handiak eman dizkio erregeari,
maitasuna agertu dio bere gantzutuari. R/.

Bigarren irakurgaia (1 Ts 1, 5c-10)

San Paulo Apostoluak Tesalonikarrei egindako lehenengo gutunetik Senideok: Ongi dakizue zuen artean egin genuen guztia zuen onerako izan zela. Eta zuek gu eta Jauna eredutzat hartu gintuzuen,

Espiritu Santuaren pozez onartu baitzenuten Jainkoaren mezua, atsekabe askoren artean izanik ere. Horrela, eredu gertatu zarete Mazedoniako eta Akaiako fededun guztientzat.

Hain zuzen, zuenetik zabaldu da Mazedoniara eta Akaiara Jaunaren mezua; eta eskualde horietara ez ezik, bazter guztietara ere iritsi da Jainkoagan duzuen sinesmenaren entzutea, guk ezer esan beharrik gabe. Izan ere, haiek kontatzen dute nolako harrera egin zeniguten zuengana joan ginenean eta nola, sasijainkoak utzirik, Jainko bizi eta egiazkoagana itzuli zineten, bera zerbitzatzeko eta zerutik etorriko den haren Seme Jesusen zain egoteko. Jainkoak hildakoen artetik piztu zuen Jesus, eta honek askatu gaitu etortzekoa den haserre-zigorretik.

Aleluia (Jn 14, 23b)

✠. Ni maite nauenak gordeko du nire hitza, dio Jaunak;
nire Aitak maite izango du,
eta Aita eta biok harengana etorriko gara. ✠.

Ebanjelioa (Mt 22, 34-40)

Homiliarako argibideak

Jaunaren Maitasun Lege Handia jartzen digu gaurko Ebanjelioak mahai gainean: Jainkoa bihotz-bihotzez maitatzea eta lagun hurkoa geure burua bezala maitatzea.

Gizartean entzutearen garrantzia

Gaur egungo gizartean, zarata eta azkartasuna nagusi diren honetan, entzuteko gaitasuna galdu dugula dirudi. Hitz egiten dugu, iritziak plazaratzen ditugu, baina gutxitan gelditzen gara gure ondokoari benetan entzuteko.

Presaka bizi gara, zenbaitetan itota. Bizitzaz gozatzeko tarterik hartu gabe, inguruan ditugunak dagokion maitasun eta patxadaz onartu gabe.

Maitasunaren lehen urratsa entzutea da: besteari tokia egitea, bere poza nahiz bere mina jasotzeko prest egotea. Enpatian oinarritutako entzute eta arreta hori gabe, ezinezkoa da lagunarteko maitasuna gauzatzea. Entzuteak gure berekoikeria txikiak alde batera uztea eskatzen digu, bestearengana irekitzeko.

Jaunaren ahotsa maitasuna da

Fariseuek legearen arau eta betebeharren arteko sasietan galduta zeuden eta Jesusi egindako galderak, maltzurkeriaz egin arren, urrezko argibide eta sintesia eskaintzen du. Jainkoaren ahotsa, bere Lege guztiaren muina, Maitasuna da. Hor jarri behar genuke belarria eta bihotza.

Jainkoak ez digu arauen zerrenda lehor bat eskatzen, maitasun harreman bat baizik. Bere ahotsak ez du zigortzen ezta beldurtzen ere; bere ahotsak San Agustinek esaten zuen moduan hitz egiten dio gure barrenari: "Maitatu eta egin nahi duzuna". Maitasuna bada gure ekintza guztien eragilea, Jaunaren ahotsari erantzuten ari garela jakingo dugu.

Bilduma ederrena

Asteazken edo igandero Elizara gatozenean edo bizitzaren azken momentura iristen garenean, zer da Jaunaren aurrean aurkeztuko

dugun bilduma? Ez dira gure garaipen materialak izango, ezta biltzea lortu ditugun titulu edo ondasunak ere. Egindako maitasun-keinuen bilduma da Jainkoarentzat baliagarriena: eskainitako denbora, gerturatutako laguntza, barkatutako zorrak eta besteei emandako harrera.

Hori da zeruko altxorrik preziatuena, dohainik emandako maitasunak osatzen duen bilduma ederrena.

Gaurko ikasgaia azken azterketan sartzen da. Sartzen den ikasgai hau gure bihotzetan sartzeko ahaleginean biltzen gara igandero elkarteko ospakizunean, bakarkako otoitz isilean. Jaunaren aurrean nire bizitzaren errepaso leial, zintzo eta apala egiteko eta maitasuna nire bizitzako ardatz izan dadin.

Gaur eta egunero.

Jainkoaren herriaren otoitza

Jaunari egindako otoitzak Berak bihotz onez entzuten dituela jakinik, egigun otoitz apaltasunez:

- Jaunak indarra eta argitasuna eman diezaien Fernando gure gotzainari eta Elizako artzain guztiei. Eska diezaiogun Jaunari.
- Neurrigabeko ezberdintasunak gainditurik, herrietako arduradunak denon ongizatearen alde saia daitezten. Eska diezaiogun Jaunari.
- Sufritzen duten guztiek kristau-elkartearen bidez presente egiten den Jaunaren indarra eta laguntza izan dezaten. Eska diezaiogun Jaunari.
- Hemen bildu garenok eta gure etxeko eta adiskide guztiok, itxaropenez eta elkarri on eginez bizi gaitezen. Eska diezaiogun Jaunari.

Zailtasunean babes zaitugun Jauna, entzun gure otoitzak eta egizu, Zure Espirituaz beterik utz dezagula Zugandik urruntzen gaituen guztia eta itzul gaitezela Zu eta lagun hurkoa egiaz maitatzera. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.

Oparigaien gainekoa

**Aita guztiz ona,
begira Zuri, Jaun handi horri, ekarri dizkizugun dohain hauei
eta egizu, gure zerbitzuaren
adierazpen den eskaintza hau irits dadila Zugana
eta gorets dezala zure izena
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,**

Jaunartze ondorengoa

**Jauna, gure fedearen sakramentu honek
egin dezala gugan berak adierazten duena,
orain irudiz egiten duguna
gero egiaz eta bete-betean har dezagun.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Azaroaren 1ean **SANTU GUZTIEN FESTABURUA**

Agurra

Santutasunera dei egiten digun Jauna izan bedi zuekin.

Sarrerako oharpena

Santu guztien festaburu honek poza eta itxaropena sortzen ditu gugan. Poza: gure senide ugari bizitza honetan Kristorekin bat egin ondoren orain zeruko zorionean bizi direlako. Itxaropena: haien ereduarekin eta laguntzarekin guk ere Kristoren bide hori bera egin dezakegulako eta santuen zorionera iritsi. Santuekin bizi dugun batasun-misterio hori Eukaristian era berezian agertzen dela jakinik ospatzen dugu esker onezko batzar hau.

Damu-otoitza

Senideok: itxaropenez beterik jo dezagun Kristorengana eta eska diezaiogun gure bekatuen barkamena.

—Jesus Jauna, Zu zara Jainkoaren Santua. Erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, Zuk santu izatera deitzen gaituzu. Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, Zu zara santu guztien saria. Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

**Jainko ahalguztidun betierekoa,
Santu Guztien merezimenduak
egun berean ospatzea ematen diguzu;
horrenbeste laguntzaile dugunez gero,
emaguzu oparo, eskatzen dizugun errukia eta barkamena.**

**Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Hitzaren liturgiari oharpena

Zoriontsu nahi gaitu Jesusek, garaileen taldeko, Jainkoaren maitasuna ezagutu eta bizi dutenen batzarkide. Horretarako gurutzea da bidea, eskaintza da modua, zerbitzua da baldintza.

Lehenengo irakurgaia (*Ap 7, 2-4. 9-14*)

Apokalipsia liburutik

Nik, Joanek, beste aingeru bat ikusi nuen ekialdetik igotzen, Jainko biziaren zigilua zuelarik, eta ozenki egin zien deiadar lurra eta itsasoa hondatzeko ahalmena eman zitzaien lau aingeruei, esanez: «Ez hondatu lurra, ez itsasoa, ezta zuhaitzak ere, harik eta gure Jainkoaren zerbitzariak bekokian zigiluz markatu arte».

Zigiluz markatuak zenbat ziren entzun nuen: ehun eta berrogeita lau mila, israeldar leinu guztietatik hartuak.

Ondoren gizatalde handi bat ikusi nuen, inork kontaezin ahalekoa; nazio, arraza, herri eta hizkuntza guztietako jendea zegoen, tronuaren eta Bildotsaren aurrean zutik, soineko zuriz jantziak eta palma-adarra eskuetan. Eta ahots handiz egiten zuten deiadar: «Tronuan eseria dagoen gure Jainkoari eta Bildotsari zor diegu salbamen».

Tronuaren, zaharren eta lau izaki bizidunen inguruan zutik zeuden aingeru guztiak ahuspeztu egin ziren tronuaren aurrean eta Jainkoa adoratu zuten, esanez: «Amen. Bedeinkazioa, aintza, jakinduria, esker ona, ohorea, ahalmena eta indarra gure Jainkoari menderen mendetan. Amen».

Orduan, zaharretako bat mintzatu zitzaidan, esanez: «Soineko zuriz jantziak dauden horiek, zein dira eta nondik datoz?» Nik erantzun nion: «Ene Jauna, zeuk jakingo duzu». Hark esan zidan: «Hauek larrialdi handitik datozenak dira; beren soinekoak Bildotsaren odolean garbitu dituzte eta zuritu».

Erantzun-salmoa (Sal 24 [23], 1-2. 3-4b. 5-6)

Kan - ta Jau - na - ri jai ho - ne - tan, san - tu guz - ti -
en o - ho - re - tan.

- ✧. Jaunarena da lurra, eta lurra betetzen duena,
mundua eta bertan bizi direnak,
hark ezarri baitu itsasoen gainean,
hark finkatu lur azpiko ibaien gainean. ✧.
- ✧. Jaunaren mendira nor igoko?
Haren toki santuan nor egongo?
Eskuak errugabe eta bihotza garbi dituena,
sasijainkoetara jotzen ez duena. ✧.
- ✧. Horrelakoa bedeinkatuko du Jaunak,
justizia egingo dio Jainko salbatzaileak.
Hau da haren bila saiatzen den gizaldia,
Jakoben Jainkoaren aurpegi bila dabilena. ✧.

Bigarren irakurgaia (1 Jn 3, 1-3)

San Joan Apostoluaren lehenengo gutunetik

Senide maiteok: Begira zenbaterainoko maitasuna agertu digun Aitak, Jainkoaren seme-alaba izena baitaramagu, baita izana ere. Hona zergatik munduak ez gaituen ezagutzen: Aita ere ezagutu ez zuelako.

Ene maiteok, orain Jainkoaren seme-alaba gara; gero izango garena oraindik ez da agertu. Badakigu, Kristo agertuko denean, haren antzeko izango garela, den bezalakoa ikusiko baitugu.

Harengan itxaropen hau duen orok garbitu egiten du bere burua, hura garbia den bezalaitxaropen hau duen guztia garbitu egiten da, Hura garbia den bezala.

Aleluia (Mt 11, 28)

✠. Zatozte Nigana nekatu eta zamatuztiok,
eta Nik arinduko zaituztet, dio Jaunak. ✠.

Ebanjelioa (Mt 5, 1-12a)

Homiliarako argibideak

“Pozez beterik ospatzen dugu gaur Jaunaren hiri santua, geure ama dugun zeruko Jerusalem”. Hala dio gaur ospatzen dugun Santu Guztien festaburuaren eukaristi otoitzeko prefazioak.

Zeruko ama dugu Jerusalem

Esperantza da etorkizunera begira jartzen gaituen barne indarra eta itxaropen horren zain gauden bitartean Jesusek erakutsitako bidea, Jesu Kristok gaur ozen iragarritako zidorra Zoriontasunak dira.

Bide hau egin dutena da “zeruetako erreinua” eta hauek “Jainkoa ikusiko dute”. Kristoren agintzak ez du huts egingo.

Erazegi entzuten dugu hainbat fededunen esanetan nora goazen ez dakigula eta handik, zerutik ez dela inor zer dagoen agertzera etorri. Ez da horrela. Badakigu nora goazen, zeruko ama dugu Jerusalem, “hara goaz gu ere gogotsu fedearen bidetik erromes”.

Eta zerutik gugana etorritako Emmanuelek argi erakutsi zigun hemengoa ez dela hemen amaitzen, Jaunak Jesu Kristoren bidez salbazioa eskaintzen digula. Heriotzaren atarian Jesusek Pilatori argi esango dio: *“Ni egiaren testigantza egiteko jaio naiz eta horretarako etorri naiz mundura”*.

Lur honetako bidegabekeria, pobrezia edo sufrimenduen artean, kristauok ez dugu etsipenez bizitzen. Zeruko Jerusalem da gure aberria, eta bertara bidean gaude, Jesusen urratsak jarraituz.

Zoriontasunak dira bidea

Azaleko zoriontasunetan jartzen du gizakiak errazegi: arrakasta, boterea, aberastasuna.

Jesusek dena hankaz gora jarriko du, irauli: apalak izango dira zoriontsuak, gose eta egarri direnak, bihotz garbiak eta bakegileak

Munduak zoriontasuna beste leku batzuetan bilatzen du: arrakastan, boterean, aberastasunean edo egoismoan. Baina Jesusek guztiz irauli eta harritzen gaitu: zoriontsuak dira apalak, gose eta sego direnak, errukitsuak, bihotz garbiak eta bakegileak. Zoriontasunak ez dira

teoria bat, Jesusen bizitzaren egunkaria baizik. Bide horretatik ibiltzea da egiazko zoriontasunaren sekretua. Gurutzearen eta entrega eskuzabalaren bidez loratzen den zoriontasuna da, non giza ahultasuna Jainkoaren indarrarekin betetzen den. Zoriontasunak ez dira saria azkenean, bertara daraman bidea bera baizik.

Poztu zaitezte eta alaitu

Sermoiaren amaieran, Jesusek tonu zorrotz bezain pozgarri batean esaten digu: «Poztu zaitezte eta alaitu, handia baita zuen saria zeruetan». Kristau izateak ez dakar tristura edo bizitza grisa; aitzitik, maitasunagatik eta ebanjelioagatik pairatzen den eraso edo zailtasunak ere itxaropen eta barne-bakez bizitzera deitzen gaitu. Gure poza ez dator munduko erosotasunetatik, baizik eta Jainkoaren seme-alaba izatearen eta bere errukiaren parte izatearen kontzientziatik. Pozez beteriko bihotzak bakarrik irauli dezake inguruko iluntasuna.

Meza honetan Jaunari eska diezaiegun zoriontasunen bidea bizitzeko indarra, gure begirada zeruko Jerusalemengan jarrita mantentzeko, eta gure bihotzak beti poza eta itxaropena emateko gai izateko.

Jainkoaren herriaren otoitza

Beren bizialdian lurraren gatz eta argi izan ziren santu guztien laguntzarekin zuzen diezazkiogun gure otoitzak Jaunari:

- Jaunak sor ditzala gaur ere eredugarri izango zaizkigun gizon-emakume santuak, Jaunarekin batuago eta senideekin eskuzabalago bizitzen ikas dezagun. Eska diezaiogun Jaunari.
- Ebanjelioaren berri ona ezagutzen ez dutenek, jaso dezaten santuen testigantzaz bere bizitza gozatuko duen argia. Eska diezaiogun Jaunari.

—Bere bizitzan nekeak pairatu zituzten santuen ereduak, lagun diezaiela sufritzen duten guztiei kementsu irauten eta bizimodu hobearen alde lehiatzen. Eska diezaiogun Jaunari.

—Gaur santu guztiak ospatzera bildu garenok, bil gaitezela egun batean gure senide hildako guztiekin Kristoren aintzazko erreinuan. Eska diezaiogun Jaunari.

Aita ona, Zure erreinuan aintzaz janzten dituzu Senarraren zain erne bizi direnak; entzun gure otoitzak eta egizu kriseiluak pizturik zaindu ditzagula Zure Semearen otordura sartzeko. Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.

Oparigaien gainekoa

**Atsegin bekizkizu, Jauna,
Santu Guztien omenez dakarzkizugun oparigaiak;
eta egizu, Zugan hilezkor aitortzen ditugunok
gure salbamenaz arduratuak senti ditzagula.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Jaunartze ondorengoa

**Oi Jainko,
Santu Guztien jaiegun honetan,
Zu aitortzen zaitugu harrigarri, Zu bakarrik santu;
eta zure grazia eskatzen dizugu,
zeure maitasun beteaz santutasun osora eraman gaitzazun
eta, lurrean erromes goazenon mahai santu honetatik,
zeruan prestatua duzun mahai santura igaro gaitezen.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Azaroaren 2an **HILDAKO FEDEDUNEN OROIPENA**

Agurra

Heriotza garaiturik hilen artetik piztu zen Kristo izan bedi zuekin.

Sarrerako oharpena

Hildako senideak gogoan ditu gaur Eliza osoak. Bada, San Agustinen otoitz bat gaur gogoan duguna: «Jauna ez dizut aurpegiratzen senide hau kendu izana; baizik eta eskerrak ematen dizkizut eman zenidalako». Gu ere esker onez, gu ere erromes garela gogoratuz eta hildakoen aldeko otoitzak on egiten digula jabetuz Eukaristia ospatzera gatoz.

Damu-otoitza

Senideok, apaltasunez beterik jo dezagun errukiaren iturrira eta eska dezagun gure bekatu guztien barkamena:

—Aitortzen diot...

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

—Erruki, Jauna... Kristo, erruki... Erruki, Jauna...

Otoitza

**Entzun, Jauna, bihotz onez, gure eskariak
eta sendotu hilen artetik piztua den
zure Semeagan dugun fedea,
hildako gure senideak piztuko diren itxaropena ere
gugan sendoagoa izan dadin.**

**Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Edota:

**Fededunen zoriona eta zintzoen bizia zaren Jainkoa,
Zuk salbatu gaituzu zeure Semearen heriotzaz eta piztueraz;
erruki zaitetz hildako gure senideez
eta egizu, piztueraren misterioa sinetsi dutenez gero,
goza dezatela betiko zorionaren poza.
Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Edota:

**Oi Jainko, zeure Seme bakarra, heriotza garaiturik,
zeruko aintzara sarrarazi zenuen;
egizu, hildako gure senideek ere,
bizitza honetako izate hilkorra garaiturik,
betieran ikus zaitzatela Zu,
beren egile eta salbatzaile hori.
Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Irakurgaiak *Hainbat irakurgai proposatzen dira egun honetarako
Irakurgaiak liburuan. Hileta-mezarako ematen
direnetatik ere har daitezke. Hemen, erantzun salmoa
eta aleluia proposatzen ditugu:*

Erantzun-salmoa (*Sal* 27 [26], 1 eta 4abcd)

R/. Jau-na-gan hi-lak bai do-ha - tsu, ha-ren au-rre - an zo-ri-on - tsu!

V/. Jau - na dut ar - gi, Jau - na o - sa - sun: nork ni i - zu - tu?
 Gau - za ba - kar bat Jau - na - ri di - ot nahi es - ka - tu:

 Jau - na dut la - gun, nork be - har nau ni i - ka - ra - tu.
 Bi - zi nai - ze - no be - re e - txe - an na - za - la har - tu.

Aleluia (*Mt* 25, 34)

 A - le - lu - ia, a - le - lu - ia, a - le - lu - ia.

✠. Zatozte, nire Aitaren bedeinkatuok;
 hartzazue munduaren sortzetik
 zuentzat prestaturik dagoen erreinua. ✠.

Homiliarako argibideak

Heriotza ez da amaiera, bide-berri bat baizik

Gaurko egunez, gure begirada zerura eta gure bihotza oroitzapenera zuzentzen dugu elkarturik. Elizak bere seme-alaba zenduak gogoratzen ditu maitasunez eta otoitzez. Fedetik begiratuta, heriotza

ez da inoiz gizakiaren historiaren erabateko azken hitza; aitzitik, Jainkoaren errukian eta betiereko bizian sartzeko ataria da. Kristo hildakoen artetik piztu da, eta horixe da gure kristau-itxaropenaren ardatza eta euskarria: guk ere harekin batera bizi berria hartuko dugula. Gure senide, adiskide eta gure artean egon direnak ez dira hutsean edo ahanzturan desagertu; Jainkoaren maitasun betean eta bakean bizi dira orain, guk ere noizbait parte hartuko dugun misterio handian.

Belarraren eta hosto erorkorren iragankortasuna

Udazkeneko egun hauetan, naturak berak maisuki eskaintzen digu gure giza egoeraren irudi garbia: zuhaitzetatik erortzen diren hosto horiak eta eremuetan ihartzen den belarra. Gizakiaren bizitza soroetako belarra bezalakoa da, une batez loratzen dena; haizea pasatzen denean, ordea, ez da gehiago izaten. Baina iragankortasun labur horren gainean, Jainkoaren hitzak eta bere betiereko maitasunak soilik ihes egiten diote heriotzari. Hostorik erorkorrena ere lurrera erori eta eguzki eta euriari esker udaberri berri baten hazia bihurtzen den bezala, gure giza bizitza ahul eta zaurgarri hau ere Jainkoaren eskuetan loratuko da betiko argitan eta aintzaz.

Doluaren eta itxaropenaren bakea

Gaurkoan, oroimenak eta hutsuneak hunkitu egiten gaitu barrutik, eta maite ditugunen gabezia samurtasunez eta malkoz betetzen digu. Baina gure doluaren eta gizakiaren berezko tristuraren erdian, fedeak bake sakon eta isil bat isurtzen du gure arimara. Ez gaude bakarrik bide honetan; gure oinazea Kristoren gurutzera eta handik sortzen den piztuerara batzen da. Sentitzen dugun faltak, hain zuzen ere, elkarri genion eta diogun maitasunaren bizi-indarrak berak eragiten du; eta badakigu apostoluak zioen bezala, maitasunak ez duela inoiz huts egiten, ezta hiltzen ere. Jainkoaren erruki neurrigabea

itxaropena jarritz, gure bihotzek harekin batera berritzen den bakearen gozotasuna eta elkarrekin berriro ere betiko elkartuko garen ziurtasun argia jasotzen dute.

Senideok, otoitz egin dezagun bihotzez gaur gure hildako maiteengatik, eta eska diezaiogun Jaungoikoari bere erruki betean har ditzala bere betiereko argitan eta bakean. Amen.

Jainkoaren herriaren otoitza

Egiogun otoitz konfiantzaz beterik errukiaren Aitari eta eska diezaiogun Jaunagan hil diren gure senideen betiko atsedena:

- Kristok, bere heriotzaz heriotza suntsitu eta bere piztueraz mundu guztiari bizia eman zionak, eman diezaiera argia eta betiko zoriona gure anai-arreba hildakoei. Eska diezaiogun Jaunari.
- Kristok, errukiaren maisuak barka diezazkiela hildakoei, gogapen, hitz eta egitez eta egin beharrak ez eginez egin zituzten bekatu guztiak. Eska diezaiogun Jaunari.
- Kristok, Eukaristiako ogiaz eta Liburu Santuko hitzaz janaritzen gaituenak, sendo dezan Eliza santua, tristeziaren eta ezin-ulertuaren kateekin loturik daudenentzat poz eta argi izan dadin. Eska diezaiogun Jaunari.
- Kristok, bere mahaiaren inguruan bildu gaituenak, bil gaitzala gero ere, hildako zintzo guztiekin batean bere erreinuko mahai santuan, gizaldi eta gizaldietan Jainkoa ikusi eta gores dezagun. Eska diezaiogun Jaunari.

Entzun gure otoitzak, Jainko Jauna, zabaldu Zure Erreinuko ateak gure senide hildakoei, Kristo Jaunaren piztuera aintzatsuan parte izan dezaten betiko. Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.

Oparigaien gainekoa

Begira Jauna, begi onez, gure eskaintza honi,
hildako fededun guztiak zeruko aintzan onar ditzazun
bere maitasun-misterioan bat egiten gaituen zure Semearekin.
Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.

Edota:

Jainko ahalguztidun errukitsua,
sakrifizio honetan eskaintzen den Kristoren odolaz
ken itzazu hildako zure zerbitzarien bekatuak,
eta egizu, zure bihotz onak egin ditzala gero eta garbiago
Bataioko uretan garbitu zenituenak.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.

Edota:

Hartu, bihotz onez, Jauna,
Kristogan lo dauden gure senide guztien alde
egiten dizugun eskaintza;
zure Semearen sakrifizio bakarrari esker
heriotzaren lokarrietatik askaturik,
irits dezatela betiko bizia.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.

Jaunartze ondorengoa

Egizu, Jauna, hildako gure senideak
sar daitezela argi eta bake den bizilekura,
haien alde ospatu baitugu pazko-sakramentua.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.

Edota:

**Gugatik hil eta aintzaz piztu zen
zure Semearen sakramentua harturik,
apalki eskatzen dizugu, Jauna, hildako gure senideen alde:
Kristoren pazko-misterioan garbiturik,
irits dezatela piztuera-egunean zorion betea.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Edota:

**Eskaini dizugun sakrifizio honen bidez,
isur ezazu, Jauna, zeure erruki ugaria
hildako gure senideen gainera;
eta Bataioaren grazia eman zenienei
emaiezu betiko zorionaren betea.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Azaroaren 8an
URTEAN ZEHARREKO XXXII. IGANDEA

Elizbarrutiaren eguna

Agurra

Aita errukitsua eta Jainko poz-emailea izan bedi zuekin.

Sarrerako oharpena

Igandea ospatzera bildu gara senideok. Kristauok ezin dugu bizi iganderik gabe, Jaun berpiztuaren eguna ospatu gabe. Eta ospakizun hori Elizan, elkartearen batasunean ospatzen dugu: Jauna noiz etorriko elkarrekin itxaroten dugula.

Gaur, Elizbarrutiaren eguna dugu. Elkarrekin, besteei eskainitako eliza bizia lortzen dugu. Egun berezia, gure ahalegin eta jardun guztientzat argitasuna eskatu eta Elizbarrutiaren beharretarako diru-bilketa egiteko.

Damu-otoitza

Jesu Kristo, bekaturik ez duen gure bitartekoa, otoitzean ari da gure alde eta adiskidetu egiten gaitu Aitarekin. Ireki dezagun, bada, geure espiritua damurako, Jaunaren mahaira hurbiltzeko gai izan gaitezen.

—Jesus Jauna, Pedro damutuari barkamena eskaini zeniona: erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, lapur onari paradisua agindu zeniona: Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, bekatuen barkamenerako apostoluei Espiritu Santua eman zeniena: Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

**Jainko ahalguztidun errukitsua,
urrundu gugandik eragozpen guztiak,
gorputzez eta arimaz geure buruaren jabe izanik
askatasun osoz zure nahia bete dezagun.
Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Hitzaren liturgiari oharpena

Jainkoa jakinduria dugu. Jainkoa argi-emailea dugu, eta erakargarria, baina inoiz ez gaitu zapaltzen, gure askatasuna indartzen baizik. Onar dezagun bere hitza, barnetik berritu gaitzan.

Lehenengo irakurgaia (Jak 6, 12-16)

Jakinduria liburutik

Argitsua da jakinduria, itzalezina haren distira;
nekerik gabe ikusten dute maite dutenek,
baita aurkitzen ere haren bila dabiltzanek.
Irrikatzen dutenei, aurea hartzen die
eta bere burua ezagutzera ematen.
Haren bila goiz-goizetik doanak ez du nekerik izango,
ate ondoan aurkituko baitu eserita.
Hartaz gogoeta egitea da zuhurtziarik handiena;
harengatik gaua esna ematen duena
laster izango da kezkarik gabe,
zeren jakinduria bera ibiltzen baita hara eta hona
beraren duin direnen bila;
onginahiz agertzen zaie bideetan
eta beren gogoeta bakoitzean aurkezten.

Erantzun-salmoa (*Sal* 63 [62], 2. 3-4. 5-6. 7-8)

- ✠. Jainko, Zu ene Jainko,
goizetik nabilkizu bila,
zure egarriz daukat gogoa, zure irrikaz ni naizen guztia,
lur idor, agor, ur gabeaa bezala. ✠.
- ✠. Horrela egon nahi dut santutegian Zuriri begira,
zure indarra eta ospeaa ikusiz.
Bizia baino ederragoa baita zure maitasuna,
goratuko zaituzte nirere ezpaineak. ✠.
- ✠. Horrela nahi zaitut bedeinkatu neurere bizitzan,
eskuak altxatu zure izenean.
Jakirik gozoenez bezala naiz aseko,
eta nire ezpaineak poz-oihuz zaituzte goretsiko. ✠.
- ✠. Gauez ohean Zu zaitut gogoan,
Zuri otoitzean igarotzen ditut orduak,
Zu izan baitzaitut laguntzaile;
pozez egingo dut oihu zure hegalen itzalean. ✠.

Bigarren irakurgaia (1 Ts 4, 13-18) *Gako [] artekoa utz daiteke*

San Paulo Apostoluak Tesalonikarrei egindako lehenengo gutunetik

Senideok: Ez dugu nahi hildakoen zoriaz zuek ezjakinean egoterik, atsekabetu ez zaitezten, itxaropenik ez dutenen antzera. Jesus hil eta piztu zela egiaz sinesten badugu, era berean, Jesusekin bat eginik hil direnak ere Jainkoak berekin hartuko ditu.

[Hau diotsuegu Jaunaren hitzean oinarrituta: guk, Jauna etortzean bizirik gertatuko garenok, ez diegu hil direnei aurea hartuko. Zeren, goiaingeruaren oihuz eta Jainkoaren turuta-hotsez seinalea emanik, Jauna bera jaitsiko baita zerutik, eta aurrea, Kristorekin bat eginik hildakoak piztuko dira; gero gu, artean bizirik izango garenok, haiekin batean eramango gaituzte hodeietan, airean, Jaunarekin elkartzera. Eta horrela, beti Jaunarekin egongo gara. Adore ezazue, beraz, elkar hitz hauekin.]

Aleluia (Mt 24, 42a. 44)

✠. Zaudete erne, gutxien uste duzuen orduan
etorriko zaizue-eta Gizonaren Semea. ✠.

Ebanjelioa (Mt 25, 1-13)

Homiliarako argibideak

Igande honetan entzun dugun ebanjelioak —hamar neskatxen parabolak— argi eta zuzen astintzen du gure gogoak. Ez da ohiko ipuin polit bat; gaurko parabola ez da ondo amaitzen, ez gaitu lasai uzten. Ebanjelioa ez da beti ukendua gertatzen.

Bizitzako azken norabideaz eta Jainkoarekiko gure harremanaz ari zaigu.

Berriro jai-otordura gonbidatuak.

Ebanjelioan ezkontza-jai baten aurrean gaude. Biblian, jai-otordu hau zeruetako erreinuaren eta Jainkoaren eta gizakiaren arteko batasunaren sinbolorik ederrena da. Ez gara edonolako bilera batera deituak; Jaunak berak egin digu ospatzeko, maitatzeko eta elkarrekin mahai berean egoteko gonbitea.

Baina gonbidapen honek ez du onartzen axolagabekiarik. Jainkoaren maitasuna ez da automatikoa; gure erantzuna eskatzen du. Gonbidatuak izateak esan nahi du gure bizitza opari bat dela, eta egunez egun prestatu behar dugula poztasun horretan parte hartzeko. Ez gaitezen geratu kanpoan gure axolagabekeria edo erosotasunagatik; itzul gaitezen Jaunaren mahaira gure bihotzak irekita.

Erne egotea itxaroten jakitea.

Parabolako gako nagusia itxaron jakitea da. Senargaia atzeratu egin zen, eta denek hartu zuten lo. Ez dago gauza gizatiarragorik lo egitea baino. Baina, gaurkoan erne egotea, adi ibiltzea tokatzen zen.

Itxarotea ez da geldirik egotea, besoak gurutzatuta denbora galtzea. Itxaronaldi kristaua erne egotea da; hau da, eguneroko bizitzan Jauna agertzen den bakoitzean prest aurki gaitzan bizitzea. Une honetan bertan, gure bizitzako zailtasunetan, elkertasunean, edo ahularen

baten errukian, Jainkoa hurbiltzen ari zaigu. Ez dugu utzi behar gure fedea itzaltzen itxaronaldi luze honetan.

Kriseiluak piztuta bizi gaitezen.

Ebanjelioan ikusten dugu nola birjina zentzugabeen kriseluak itzaltzen ari ziren, eta olio eskatzera joan zirenean, berandu zen. Krudela dirudi neskak zentzudunak euren olio ez partekatzea, berekoa. Baina, hementxe koska: olio hori ezin da beste bati eskatu; ezin dugu besteen fedez edo besteen ahaleginaz bizi. Olio hori bakoitzak bere bihotzean landu behar du: otoitzaren bidez, maitasun ekintzen bidez, barkamenaren bidez eta eguneroko koherentziaren bidez. Kristau izatea ez da soilik izenez ospatzea, baizik eta bihotzean eta egintzetan argia eramatea.

Mundu ilun honetan, gure kriseluak piztuta egon behar dira; gure maitasunak, gure itxaropenak eta gure eskuzabaltasunak ingurua argitu behar dute, inork ez dezan ilunpetan galdu.

Gaur gure Elizbarrutiaren eguna ospatzen dugu. Ez gara bakarrik bizi, ez dugu fedea bakarka bizi nahi. Kristau elkarte zabala gara, anitza eta desberdina. Baina bat egiten dugu Kristorengan. Bataiatuak gara denok eta ardura hau heldutasunez bizi nahi dugu.

Eman diezaiogun gure bizitzari zentzua, zaindu dezagun fedearen olio eta bizi gaitezen gure kriseluak argi-argi edukiz, Senargaia datorrenean "hemen gaude" esateko moduan izan gaitezen!

Jainkoaren herriaren otoitza

Egin dezagun otoitz gizaki guztien alde, inoiz falta ez dezaten gure eskuzabaltasuna:

- Eliza barne-bakez bizi dadin beti, honela Ebanjelioaren testigu gartsu izan dadin eta Jauna erdian izateaz poztu dadin. Eska diezaiogun Jaunari.
- Herrietako arduradunei eman diezaiela Jaunak jakinduria eta zuhertasuna, guztien ongizatearen alde jarduteko. Eska diezaiogun Jaunari.
- Munduan gehien sufritzen dutenak beren ezinetatik arinduak aurki daitezten. Eska diezaiogun Jaunari.
- Guk guztiok, kristau eran jardun dezagun gure eginkizun guztietan, gure lanek fruitu onak eman ditzaten. Eska diezaiogun Jaunari.

Jauna, atseginez begiratzen diezu Zure jakinduria maite dutenei, eta Zure bila dabiltzanei zeure burua agertzen diezu; entzun gaitzazu eta egizu Zure Semearen ezkon otordurako gai izan gaitezela, eta gure kriseiluak itzali gabe atera gaitezela Bere bidera. Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.

Eukaristiaren liturgiari oharpena

Orain egitera goazen diru-bilketa Elizbarrutiaren beharretarako izango da.

Oparigaien gainekoa

**Begira, Jauna, begi onez gure sakrifizio honi,
eta egizu, har dezagula parte fede handiz
orain sakramentuz ospatzen dugun zure Semearen nekaldian.
Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Jaunartze ondorengoa

**Zure dohainez janariturik, eskerrak ematen dizkizugu, Jauna,
eta zure bihotz onari eskatzen diogu,
sakramentu honetan eman diguzun
Espiritu Santuaren indarrak
iraun dezala gudan
eta eman diezagula leialtasunean bizitzeko grazia.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Azaroaren 15ean

URTEAN ZEHARREKO XXXIII. IGANDEA

Pobreen Mundu Jardunaldia

Agurra

Gure sinetsmena ospatzeko Jainkoaren izenean bildurik dagoen kristau-batza honetan, Jauna izan bedi zuekin.

Sarrerako oharpena

Kristau urtearen, liturgi urtearen amaierara gerturatzen ari gara: gaurko ospakizunak erne bizitzeko deia egiten digu, historiaren amaieran Jaunarekin topo egiteko prestatuz.

Gaur, gainera, Eliza osoak Pobreen Mundu Jardunaldia ospatzen du, goiburu honekin: «Jaunak babesten du dohakabea» (*Sal 14 [13], 6*). Behartsuengana behar adina gerturatzen garen eta are gehiago, Kristoren behartsu izatea geure jarrera bihurtzen dugun hausnartzeko egun egokia dugu gaurkoa.

Damu-otoitza

Eukaristi ospakizun honen hasieran, eska diezaiogun Jainkoari bihotz-berritzearen grazia; horrela baketzea lortuko dugu eta elkartuago egongo gara Jainkoarekin eta geure senideekin.

—Jesus Jauna, gure **b**akea zarena. Erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, guretzat **o**gi egin zinena. Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, bizia **e**maten diguzuna. Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

Jainko gure Jauna,
egin gaitzala zure laguntzak beti alai zure zerbitzuan,
ondasun ororen iturri zaren horri emanak
bizitzea baita guretzat
egiazko zorion betea eta iraunkorra.
Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.

Hitzaren liturgiari oharpena

Adi egotea ez da besoak gurutzatuta gora begira egotea. Bai ordea, munduan dugun erantzukizunari leial izatea. Erreinua eraiki behar dugu, adi egonez: lo hartu gabe.

Lehenengo irakurgaia (Es 31, 10-13. 19-20. 30-31)

Esaera Zaharrak liburutik

Nork aurkituko etxekoandre arduratsua?
Harribitxiak baino askoz baliotsuagoa da.
Konfiantza osoa du senarrak harengan,
eta ez da sekula beharrea aurkituko.
Zoriona ekartzen dio, ez zoritxarra,
bizitzako egun guztietan.
Artilea eta lihoa eskuratzen ditu,
gogotsu egiten dute lan haren eskuek.

Eskuaz goruari heltzen dio
eta atzamarrez ardatzari eragiten.
Dohakabeari eskua zabaltzen dio
eta behartsuari laguntza ematen.

Gezurrezkoa da xarma, hutsala edertasuna;
goresgarria, ordea, Jaunari begirune dion emakumea.
Emazkiozue eskerrak bere eskuen lanagatik,
goretsi herri osoaren aurrean berak eginagatik.

Erantzun-salmoa (*Sal* 128 [127], 1-2. 3. 4-5)

Jau - na - ren bel - dur den gi - zo - na, hu - ra

bai de - la do - ha - tsu - a.

- ✠. Zorionekoa Jaunari begirune **diona**
eta haren bideetan **dabilena**!
Zeure lanaren fruitutik **duzu** jango,
zoriontsu izango zara eta ongi zaizu **joango**. ✠.
- ✠. Emaztea mahatsondo emankorraren **antzeko**
zure etxe **barnean**;
seme-alabak olibondo-kimuen **antzeko**
zure mahai **inguruan**. ✠.
- ✠. Hara nola izango den bedeinkatua ‘
Jaunari begirune **diona**!
Bedeinka zaitzala Jaunak **Si**ondik,
goza zaitezela Jerusalem **zorionaz**
zeure bizitzako egun **guztietan**. ✠.

Bigarren irakurgaia (1 Ts 5, 1-6)

San Paulo Apostoluak Tesalonikarrei egindako lehenengo gutunetik

Senideok: Jaunaren etorrera noiz eta nola izango den ez duzue nik idatzi beharrik; zeuek dakizue aski ongi Jaunaren eguna lapurra gaeuz bezala etorriko dela.

«Bakea eta lasaitasuna» esaten ari direnean, orduan ustekabeen etorriko zaie hondamendia gainera, haurdun dagoenari erdiminak bezala, eta ez dute ihes egiterik izango. Zuek, ordea, senideok, ez zarete ilunpean bizi, egun horrek lapurrak bezala harrapatzeko zorian; guztiok argiaren eta egunaren seme-alaba zarete. Ez gara gauarenak, ez ilunarenak. Beraz, ez dezagun lorik egin besteek bezala; gauden erne, eta izan gaitezen neurritsu.

Aleluia (Jn 15, 4a. 5b)

℣. Zaudete Nigan, Ni Zuengan bezala, **di**o Jaunak;
norbait Nigan **ba**dago,
horrek fruitu asko **em**ango du. ℟.

Ebanjelioa (Mt 25, 14-30)

Homiliarako argibideak

Senargaiaren zain zeuden neskatxen antzera gaurkoan urrutira joan zen nagusiaren parabola irakurri berri dugu. Joan aurretik bere morroiei dei egin eta bere ondasunak utzi zizkien, bakoitzari zegokion talentu bat emanaz.

Gaurkoan Jesus bizitzaz, gure gaitasunez eta Jainkoak gure esku uzten duen arduraz ari zaigu.

Ez da inor jaio Jaunaren eta bere gurasoen eskutik talenturen bat jaso ez duenik. Denok dugu zerbait eskaintzeko. Baina, gaurkoan ere, zikotz eta beldurrez jokatz gero, ez dugu jasotako dohainei etekinik aterako. Hortxe gaurko ikasgaia.

Denok ditugu talentuak.

Gaurko parabolak morroi hitz erabiltzen badu ere, Jesusek ondo asko argitu du pertsonen eta Jaunaren arteko harremana askea dela. Ez du Jainkoak inor behartzen. Gaurko ikasgai latza norberak jaso dituen talentuekin zer egiten duen da.

“Bakoitzari bere trebetasunaren arabera” eman zizkion talentuak. Gizartean nahiz kristau elkartean, talentuen banaketa egiterako orduan, denok gara osagarriak. Denok elkarkea osatzen dugu, bakoitzak bere ñabardurak ditu. Batek hitza, besteak zerbitzua, besteak begirada. Denok gara garrantzizkoak.

Onar dezagun ez garela altxor handiko talentuen jabe. Apal eta zintzotasunez jokatu behar dugu. Ez da inor bestea baino gehiago. Zenbaitetan ere hurkoak ni baino talentu gehiago dutela pentsa nezake.

Okerreko teologiak eta ohiturek eraman gintuen apaizak laikoak baino dohain gehiago dituela. Baina, ez da horrela. Denok gara

bataiatuak eta bakoitzak ditu elkartean bere eginkizun eta toki propioa.

Ez dezagun gutxietsi Jainkoak eman dizkigun talentuen altxorra.

Jarri ditzagun besteen zerbitzura.

Hori bai, talentu horiek ez dira norberarentzat bakarrik; Ebanjelioan ikusten dugu talentuak biderkatu zituzten zerbitzariak ez zituztela gordeta eduki, lanean jarri baizik.

Dohain bat benetan balioan jartzen da besteekin partekatzen denean. Gure denbora, gure adiskidetasuna, gure indarra eta gure gaitasunak ingurukoen mesedetan jartzen ditugunean, orduan hasten da elkarbizitza hobe bat hazten. Elkar banatze horretan datza elkartearen muina eta izatea.

Elkartea, kristau elkartea eraikitzeko, ahulak laguntzeko eta gizarte justuago eta gizatiarrago bat egiteko emanak dira gure talentuak.

Ez gorde lurpean zure talentua.

Talentu gutxi zituen errua ez zen bere eskasia, beldurragatik bere talentua lurpean ezkutatu zuela baizik. Horixe da arrisku handiena: beldurraren edo erosotasunaren erruz bizitzari bizkar ematea eta gure barneko argia itzaltzea. Ez zaio interesatzen denbora alferrik galtzen duen jarrera koldarrik, baizik eta bere maitasunaren alde arriskatzen den bihotza.

Gaurko ikasgaia Jesusen jarraitzaileontzat da zuzenean. Baina, ondo asko balioko luke bere talentua lurpean gordetzen ez duen gizakia eta besteei emanaz, gauza txikienetan ere bada, mundua eta bere burua aberasten duena.

Jainkoaren herriaren otoitza

Eska diezaiogun Jaunari entzun ditzala gure otoitzak eta onar ditzala onginahiz gure eskariak:

- Jaunak, on guztiaren sortzailea denak, dei egin diezaiela gaur ere erlijioso/erlijiosa bizitzan jarraituko dioten gizon-emakumeei. Eska diezaiogun Jaunari.
- Jaunak, indar guztien iturria denak, argi ditzala herrietako agintariak, bere eginkizunetan eta erabakietan asma dezaten. Eska diezaiogun Jaunari.
- Jaunak, bizitzaren emailea denak, begira diezaiela errukiz gose direnei eta eman diezagula guztioi horiekiko arreta izateko grazia. Eska diezaiogun Jaunari.
- Jaunak, maitatzeko agindu zigunak, eman diezagula etsaiak maitatzeko indarra eta inori gaitzik ez egiteko dohaina. Eska diezaiogun Jaunari.

Jainko Jauna, gizakiaren esku utzi dituzu Zure ondasunak; entzun gure otoitzak eta egizu gure lanak ugari ditzala gure esku jarri dituzun dohainak eta erne bizi gaitezela beti, Zure Semeak, itzultzean, zintzo aurki gaitzan eta zerbitzari leialen antzera erreinuko pozetara sarrarazi. Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.

Oparigaien gainekoa

**Zuri, Jaun handi horri, aurkezten dizugun eskaintza honek
irits diezagula Zu leial zerbitzatzeko grazia,
eta eman diezagula betiko zorionaren fruitua.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Jaunartze ondorengo

**Sakramentuaren dohain santuak harturik,
apalik eskatzen dizugu, Jauna:
zure Semeak bere oroigarri egiteko
agindu zigun Eukaristia honek
handi dezala gudan maitasuna.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Azaroaren 25ean

JESU KRISTO GURE JAUNA, DIREN GUZTIEN ERREGEA

Agurra

Kristo, diren guztien Errege, gerta dakizuela bake eta salbamen eta Haren maitasuna izan bedi zuekin.

Sarrerako oharpena

Liturgi-urteari amaiera emanez Kristo Erregearen jaia ospatzen dugu gaur. Bera da gure historiaren erdi-muina; Berarengana goaz, Bera dugu helmuga.

Gaur Bere mahaian biltzen gaitu, Bere artzain-jarrera, Bere zerbitzu gogoa, Bere maitasun gozoa geure egin ditzagun. Eta gurutzeko eskaintzan agertzen digu handikero bere Errege izatea. Gurutzea du tronua, arantzazkoa bere koroa. Berari aintza eta gorespen!

Damu-otoitza

Gurutzea du Kristok Bere errege-aulkia. Berari begiratuz, eska diezaiozun gure bekatuen barkamena.

—Jesus Jauna, gizaki guztien Sal**ba**tzaile zarena. Erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, gu guztiontzat gizatasun **ere**du zarena. Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, guztion bihotzak Zuregana era**kar**tzen dituzuna.
Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

**Jainko ahalguztidun betierekoa,
diren guztien Errege den zeure Seme maitea ezarri zenuen
gauza guztien oinarri eta buru;
egizu onbera, izaki guztiek, bekatuaren uztarpetik askaturik,
Zu zerbitza zaitzatela beti eta goretsi.
Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Hitzaren liturgiari oharpena

Jainkoaren Hitza da kristauon egitasmo nagusia jasotzen dituenena. Entzun dezagun arretaz, eta jakin dezagun Erreinua gureganatzea bihotz-berriz bizitzea dela.

Lehenengo irakurgaia (Ez 34, 11-12. 15-17)

Ezekielen Profezia liburutik

Honela mintzo da Jainko Jauna: «Ni Neu egingo naiz artaldearen kargu, Neu arduratuko hartaz. Artzaina, artaldea sakabanatu zaionean, ardiez arduratzen den bezala, halaxe arduratuko naiz Ni neure ardiez; egun lainotsu eta ilunean sakabanaturiko toki guztietatik aterako ditut.

Nik Neuk larratuko ditut ardiak eta Neuk harraraziko diet atsedena –dio Jainko Jaunak–. Ardi galduaren bila joango naiz, desbideratua artaldera bilduko dut, hanka hautsia lotuko, gaixoa indartuko; gizenak eta indartsuak zainduko ditut. Behar bezala larratuko ditut ardiak».

Zuei, ene ardioi, hau diotsuet Nik, Jainko Jaunak: «Nik erabakiko dut auzia ardi batzuen eta besteen artean, aharien eta akerren artean».

Erantzun-salmoa (*Sal* 23 [22], 1-3. 5. 6)

℣. Jauna dut artzain, ez naiz ezeren beharrean;
 larre gurietan etzanarazten nau,
 ur-bazter lasaira eramaten '
 eta indarrak dizkit berritzen;
 bide segurutik narama, '
 bere izenari ohore eginez. ℟.

℣. Mahaia atontzen didazu
 etsaien begi-bistan;
 olio gantzutzen didazu burua,
 gainezka dut edontizia. ℟.

℣. Zoriona eta maitasuna ditut lagun,
 bizitzako egun guztietan,
 eta Jaunaren etxean biziko naiz
 amaigabeko egunetan. ℟.

Bigarren irakurgaia (*1 Ko* 15, 20-26a. 28)

San Paulo Apostoluak Korintoarrei egindako lehenengo gutunetik

Senideok: Piztu da Kristo hilen artetik, heriotzatik piztuko direnetan lehen-fruitu. Izan ere, heriotza gizon baten bidez etorri zen bezala, gizon baten bidez etorri da hildakoen piztuera ere. Eta Adamekin duten elkartasunagatik gizaki guztiak hiltzen diren bezala, Kristorekin duten elkartasunagatik denak itzuliko dira bizira. Baina bakoitza bere garaian: lehenengo Kristo, lehen-fruitua denez; gero,

Kristorenak, hau berriro etortzean. Gero, azkena izango da, Kristok, Jainkoaren kontrako nagusitza, aginte eta indar guztiak ezereztu ondoren, Jainko Aitari erreinua emango dionean. Kristok errege izan behar baitu, Jainkoak etsai guztiak haren oinazpian ipini arte. Azkena ezereztuko den etsaia heriotza izango da.

Jainkoak gauza guztiak menpean jarriko dizkionean, Semea bera menpean jarriko zaio gauza guztiak menpean jarri zizkionari, eta Jainkoa denetan dena izango da.

Aleluia (Mk 11, 10)

℣. Bedeinkatua Jaunaren izenean datorrrena!
 Bedeinkatua datorren erreinua,
 gure aita Daviden erreinua! ℟.

Ebanjelioa (Mt 25, 31-46)

Homiliarako argibideak

Handikiro amaitzen ditugu urtean zeharreko liturgiaren igandeak gaurko festarekin. Gogoan izango dugu hain ederra den “Kristo, gure Errege” abestia. Hain da sendoa eta elegantea, hain da indartsu eta solemnea gure Erregea gurutze krudel batean hil zutela ahazten zaigula!

Gaurko ebanjelioaren hasiera indartsuak Gizonaren Semea bere aintzan datorrela ikus dezakegu eta herri guztiak bilduko dituela.

Baina, ez guk uste genuen modura.

Errege-aulkian eserita dagoen Jesu Kristo

Jesusek Ezekielen profezia bere gain hartu du eta bera egin da gure kargu, historiaren eta bizitzaren azken epaile da. “Ni Neu egingo naiz artaldearen kargu. Neu arduratuko hartaz” -esan berri digu.

Baina arreta jarri behar dugu zer-nolako erregea den: ez dator harrokeriaz edo botere-egarriz, baizik eta aintza betean, bere egia guztia agerian utziz. Bere erregetza ez dago zapalkuntzan oinarrituta, maitasunean eta egiazkotasunean baizik.

Erregearen epaia zeharo desberdina gertatuko da, samurtasunez betea. Gure bizitzako ekintzen norabidea maitasuna eta txikiekiko hurbiltasunean oinarrituko da.

Ebanjelioa zerbitzuaren bidea da.

Jesusen kontatzen duen erregearen epaia argi erakusten du zatiketaren arrazoiak premia larrian zegoenarekin nola jokatu genuen: egarri zenarekin, preso zegoenarekin edo arrotzarekin.

Kristau izatea ez da soilik hitz ederreko diskurtsoak egitea, bizitza besteentzat ematea baizik. Ebanjelioak ez du beste biderik ezagutzen: maitasuna egitasmo bihurtzen da, eta fedea eskuak zikintzean erakusten da. Egunerokoan ahulari eskainitako edalontzi bat edo laguntza keinu soil bat da zerbitzuaren bide horretan aurrera egiteko modurik egiazkoena. Zerbitzua, maitasunaren zerbitzua da Ebanjelioaren bidea.

Jainkoak ez ditu txikiak inoiz ahaztuko.

Parabolako galdera zorrotzak gaurkoan ere astindu beharko gintuen: Noiz ikusi zintugun halako egoeran, Jauna?

Erregea gizarteko txikiekin identifikatzen da eta ozen adierazten du Jesusek: “Neuri egin zenidaten”. Eta kontrakoa ere: “neuri ez zenidaten egin”.

Mundu honetan boteretsuek ahaztu edo baztertu egiten dituzten pertsonak —beharrean daudenak, sufritzen dutenak, ikusezin bihurtutakoak— lehenengo lerroan daude Jainkoaren bihotzean.

Ez da hau kontu eztabaidagarria Elizan: Jesu Kristok bat egiten du munduko behartsuekin. Eta hau da gure iparra, gure konpromisoa, gure etorkizuneko eta oraingo epaiaren gidoia.

Zabal ditzagun begiak eta inguruan premian daudenek ia ukitzen duten gure bihotza esaten duguna egiten gai garen.

Jainkoaren herriaren otoitza

Zuzen diezazkiogun gure otoitzak Kristori, Bera baita gauza guztien Jauna eta Erregea:

- Elizako artzain eta kide guztiak saia daitezela beti gizadi osoa Jainkoarengana gerturatzen eta Kristoren gurutzeaz denei bake-bidea eskaintzen. Eska diezaiogun Jaunari.
- Erlijio eta kultura guztietan ezkutuan dagoen Ebanjelioaren haziak frutu eman eta ager dadin, guztiek ezagutu dezaten Kristo dela Jauna Jainko Aitaren aintzarako. Eska diezaiogun Jaunari.
- Bekatuak, atsekabeak edo ezinak harrapatuta dauden guztiek Kristoren erreinuko askatasuna ezagutu dezaten. Eska diezaiogun Jaunari.
- Gaur Kristo Erregearen festaburua ospatzen dugun guztiok izan dezagula egun batean zeruko oinordekotza, argiaren erreinuan. Eska diezaiogun Jaunari.

Jainko ahalguztidun betierekoa, Zure erreinua historiaren gertaera eta arazoen artean eratzeko, Zure Semea gizakien errege bakar eta artzain nagusi egin duzu; entzun gure otoitzak eta sendotu gugan Kristoganako fedea, heriotza garaitu eta bizia garaile aterako duen eguna itxaro dezagun. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.

Oparigaien gainekoa

**Onartu, Jauna, zure nahia betez ekarri dizugun eskaintza hau;
egizu, bete ditzagula beti zure aginduak,
Zuretzat eskaintza atsegingarri gerta gaitezen.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Jaunartze ondorengoa

**Betiko biziaren ogiaz janaritu gaituzu, Jauna;
egizu, diren guztien Errege den Kristoren
esanezko izateaz pozten garenok
berarekin zeruko erreinuan betiko bizi gaitezela.
Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

